

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 442. Utrum quis teneatur uti suo privilegio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

CAPUT II.

De Privilegiorum Usu, Interpretatione,
Extensione.

Quaest. 441. Num possit privilegiatus uti suo privilegio in quolibet loco, etiam extra territorium concedentis?

Resp. Certum est primò, & in eo conveniunt AA, quod sicut privilegii concessi absolute & absque ulla limitatione usus licitus est pro omni territorio & loco concedentis, cum tunc non sit major ratio pro uno loco, quam pro alio, & ne aliàs, si privilegium non intelligendum pro omni loco, tanquam ambiguum & incertum foret inutile, & si voluisset privilegiatus pro aliquo loco sibi subiecto illicitum esse, id declarasse debuisset, cum aliàs prudenter praesumatur, illum voluisse pro omni loco licitum esse. Arg. Reg. Juris. 55. in 6. & ita expressè Suar. L. 8. de LL. c. 26. n. 1. Castrop. tr. 3. d. 4. p. 6. n. 1. Bonac. d. 1. q. 5. n. 1. Wiestn. h. t. n. 27. Ita e contra certum est, usum privilegii concessi limitatè & determinatè pro certo tantum loco, invalidum & illicitum esse pro alio loco, cum valor & licitus usus illius omnino dependeat ab intentione concedentis; ita Castrop. l. c. n. 2. & ceteri AA. cit. Hæc verò limitatio vel constat expressè ex verbis, & si hæc sint dubia & indifferentia, colligenda est ex fine & materia concessionis juxta tenorem litterarum privilegii.

2. Resp. Secundò: Certum quoque est, usum privilegii extra territorium concedentis ad actum specialiter ibidem prohibitum, v. g. comestionis carnis etiam licitum esse pro territorio alieno, in quo is jure communi licitus est, cum quis etiam legibus & statutis propriæ patriæ extra hanc existens non astringatur, juxta c. fin. de Constit. in 6. etiam secluso privilegio uti possit, ita e contra in alieno territorio, ubi talis actus legibus communibus, aut statutis specialibus, vel mandatis prohibitus est, usus privilegii non est licitus in sententia eorum, qui docent, exterum transeuntem ista loca ligari eorum Constitutionibus, eò, quòd concedens privilegium non habeat potestatem remittendi obligationem impositam transeuntibus talia loca per Superiorem illorum, cum non sit Superior illius, prout docent Suar. l. c. à n. 7. Salaf. d. 17. f. 10. n. 54. Bonac. l. c. q. 3. p. 6. n. 4. quos citat ac sequitur Castrop. l. c. n. 6. Secus est in sententia docentium, non minùs probabiliter transeuntes illa loca per se non ligati illorum legibus specialibus, nisi quandoque per accidens ob vitandum scandalum, perturbationem Reipublicæ, aliàque incommoda, & tunc etiam in hac sententia per accidens uti non poterunt privilegio suo. Nihilominus tamen Castrop. l. c. cum Salaf. l. c. n. 56. Bonac. l. c. q. 3. p. 7. n. 7. Suar. l. c. censet ex benigna interpretatione voluntatis Superioris loci, quòd quis transit, illum praesumere posse, se obligatum non esse ejus legibus, à quibus in territorio proprio exemptus est, & specialiter non sunt illius loci propriæ.

3. Resp. Tertio: Si usus privilegii non sit contra constitutionem alieni territorii, quòd quis transit, sed adversetur legi, tam in proprio, quam alieno territorio obliganti, v. g. comestio carniuum in

R. P. Leur. Jur. Can. Lib. V.

quadragesima privilegiatum uti posse liberè privilegio in utroque loco, quia obligatio illius legis in utroque loco est eadem, adeòque, si vi privilegii exemptus quis est ab ea in uno loco, etiam exemptus in altero, probabilius censent Suar. cit. c. 26. à num. 15. confirmans id praxi. Salaf. cit. f. 10. Bonac. l. c. p. 6. n. 4. Sanch. de mat. L. 8. d. 31. n. 17. Azor. L. 5. c. 23. q. 6. Castrop. l. c. vers. si autem. Pith. h. t. n. 182. Wiestn. n. 30. quæ in contrarium reddentia sententiam oppositam, ut inquit Castrop. satis quoque probabilem, sunt fere sequentia. Primò: quòd, si prohibita jure communi utriusque loci prohiberentur speciali constitutione vel mandato superioris loci istius alieni, privilegium habitum à superiore loci proprii non liberaret privilegium ab obligatione contracta per specialem prohibitionem superioris alterius loci, adeòque nec liberaret ab obligatione, quando solùm jure communi utriusque loci sunt prohibita, quia specialis prohibitio non addit specialem obligationem, cum aliàs gravius peccaret is, cui idem à diversis Superioribus prohibitum, ad quòd tamen responderetur, prohibitionem quidem factam per statutum speciale non superaddere obligationem specialem diversam, quòd ad eos, qui communi lege ligantur, quia jam omnem obligationem, quæ eis induci potest, habent à lege communi, iis tamen, qui exempti sunt à lege communi, quòd minùs per specialem illam prohibitionem inducatur obligatio, nihil est, quòd impedire possit. Secundò: quòd Superior loci alieni potest prohibere tibi usum privilegii, quòd habet à proprio Superiore, cum residens etiam transeuntem in ejus territorio mandatis illius obedire tenearis, & vel sic privilegio tuo integrè non deobligaris ab observatione & obligatione præcepti communis. Verùm talis potestas negatur superiori loci alieni, nisi is specialem & honestam causam habeat, quemadmodum prohibendo impedire potest usum dicti privilegii, dum privilegiatus arguitur de eo obtento per subreptionem, quousque se purget manifestando privilegium, ad quem manifestationem eum obligare potest, ut Suar. cit. c. 26. n. 17. Tertio: quòd transeuntem aliena loca per habitudinem etiam transeuntem fiat pars illorum locorum, adeòque tenetur observare statuta & leges illorum, ne pars à toto discordet. Verùm, etsi id verum, quia tamen ab obligatione legis communis habet privilegium exemptionis, lege communi non tenetur.

4. Resp. Denique, si privilegium concessum ad actum secundum se quidem nulli juri repugnantem, ad licitum tamen & honestum sui exercitium Principis, Episcopi, Parochi facultatem exigentem, ut est actus concionandi, missas dicendi, confessiones excipiendi, sine illorum licentia hoc ipso exerceri nequit extra concedentis territorium, eò, quòd concedentis jurisdictio extra suum, ac proinde ad alterius territorium non extendatur. Wiestn. h. t. n. 2. juxta c. fin. de Constit. in 6.

Quaest. 442. Utrum quis uti teneatur suo privilegio?

Resp. Juxta communem, neminem teneri suo privilegio sibi specialiter concessio uti. c. si de terra.

H h

terra. h. t. cùm, quod in favorem alicujus concessum est, retorqueri non debeat, contra illum, juxta Reg. 61. de Reg. Jur. in 6. Neque huic responsioni obstat, quod Clericus uti debeat Privilegio fori & Canonis, si casus occurrerit, quia coactus uti Privilegio concessio statui clericali in genere, quem à se abdicare non potest, non cogitur uti privilegio sibi specialiter concessio. Ita Castrop. l. c. p. 7. n. 1. sed neque cogitur quis uti privilegio suo in casu, quo actus prohibitus, ideòque illicitus, per privilegium redditur licitus, uti hoc exemplo probare nititur Bonac. d. 1. q. 2. p. 4. dum prohibito tempore interdicti audire missam per privilegium speciale conceditur, non obstante illo interdicto, illam audire, hoc ipso jam utpote ad hoc obligatus præcepto Ecclesiæ, tenetur uti suo privilegio & audire missam; nam obligatio audiendi missam in hoc casu non oritur ex privilegio, sed ex præcepto Ecclesiæ, quod sublato interdicto per privilegium pergit urgere privilegiatum, ita Castrop. l. c. num. 2. secutus Suar. L. 8. de LL. c. 23. num. 9. circa finem.

Quest. 443. Utrum Privilegiatus uti possit suo Privilegio adversus pariter Privilegiatum?

1. Resp. Primò: Dum duo sunt privilegiati quò ad rem eandem, v. g. quò ad non solvendas decimas, uterque non obstante alterius privilegio uti potest suo privilegio, seu neuter derogare potest alterius privilegio derogando illi, vel illud quò ad usum impediendo, cùm aliàs implicaret, duobus concedi idem privilegium exemptionis, ut patet, ita Covar. in Reg. Possessor. 2. p. §. 2. num. 4. Suar. l. c. num. 3. Castrop. l. c. p. 8. num. 1.

2. Resp. Secundò: Dum duo sunt privilegiati in re diversa & opposita, v. g. unus quoad exigendas omnes decimas totius Parochiæ, alter totaliter exemptus à solvendis decimis ejusdem Parochiæ, & non appareat, qualiter illi duo privilegiati, eorumque privilegia contraria reduci possint in concordiam, ut utrumque valeat, videndum, quodnam illorum sit antiquius, vel concessum ab altiore Prælato, illudque prævalebit, & alterum cessabit. Neque enim censendus est Princeps posterior concedens privilegium velle per illud præjudicare privilegio alterius opposito antiquiori, nisi illius expressè meminerit. Neque etiam Prælati inferior præjudicare potest privilegio concessio à Prælato Superiore. Suar. l. c. num. 5. & 6. Castrop. l. c. num. 2. Quòd si tamen Privilegium unius sit generale & alterius speciale, speciale prævalet; quia per speciem derogatur generi, per Reg. 34. de Reg. Juris. & sic habens privilegium generale, eo uti nequit contra habentem speciale in eadem materia, v. g. generaliter privilegiatus ad exigendum à quovis decimas contra specialiter exemptum à solvendis decimis, quia in generali lege solvendi decimas non comprehenduntur specialiter exempti ab iis. Rodriq. 99. Regul. Tom. I. q. 9. a. 11. Salas d. 17. S. 14. num. 74. Castrop. l. c.

Quest. 444. Privilegium qualiter interpretandum?

1. Resp. Primò: Dum verba Privilegii intentionem concedentis clarè & sufficienter expriment, opus non est interpretatione, quia hæc requiruntur ad deprehendendam voluntatem concedentis, dum verò de mente illius ex manifestis conjecturis constat aliud, quàm quòd verba sonant, interpretandum potiùs mentis quàm verbis illius, juxta

c. in his. de V. S. & c. Martinus. 1. q. 1. c. sedulo. dist. 38. Azor. L. 5. c. 23. q. 2. Sylv. v. Privilegium. 9. 3. Salas. d. 17. S. 8. num. 45. & d. 10. S. 10. num. 9. §. quarto. Dum verba sunt indifferencia, obscura, incerta, attendenda est supplicatio, cum Princeps soleat se accommodare precibus sibi factis. L. si preces. ff. de LL. c. inter dilectos. §. caeteri. de fide instrum. Gutt. pract. 99. L. 3. q. 17. & 18. num. 42. & 43. Salas. d. 7. S. 9. Bonac. d. 1. q. 3. p. 71. num. 3. Suar. l. c. n. 28. n. 19. Castrop. l. c. p. 9. num. 1. Item attendendum initium indulti, cùm juxta illud reliqua soleant adjungi. L. fin. de hered. institut. item materia subiecta, ac denique privilegium aliud simile. Et, si hi attentis, adhuc intentio conducentis manet dubia, consuli debet concedens, nisi periculum sit in mora, quo casu interpretatio facienda, juxta quòd prudenter pro loco & tempore vitum fuerit, Castrop. l. c. p. 4.

2. Resp. Secundò: In Privilegii interpretatione servanda est Verborum proprietates, ne aliàs in Privilegiis nihil sit firmum, Salas. d. 7. S. 8. num. 47. & 49. Suar. l. c. num. 15. & 16. Sanch. de dispens. L. 8. d. 1. n. Castrop. l. c. n. 3. Hæc autem proprietates verborum spectanda est juxta usum & stylum concedentis, ut, si Privilegium sit regium, attendendus sit stylus Regis, seu Cancellariæ Regiæ, si Pontificium, Stylus Pontificius. Bald. in L. si quando. C. de bon. vacant. Sylv. Azor. Castrop. LL. cit. Salas l. c. n. 49. Suar. l. c. n. 16. qui variis exemplis id ipsum declarant, v. g. si privilegium concedatur Episcopo pro suis familiaribus, uti fit in Trident. intelligendum de familiaribus actu familiaribus, & non de iis, qui per litteras ad famulatum recepti sunt, Castrop. l. c. juxta c. ult. de V. S. in 6.

3. Resp. Tertio: Nunquam ita strictè facienda est interpretatio privilegii, ut sit inutile. L. non dubium. C. de ell. cùm non deceat Principem inutilem & frustraneam actionem facere, Castrop. l. c. n. 4. Unde etiam cùm privilegium tendat ad concedendum Privilegiato aliquid, quòd aliàs ei non licebat, semper ita est facienda illius interpretatio, ut, quantum fieri potest, hunc effectum consequatur. Salas. de LL. d. 17. S. 8. n. 46. Suar. de LL. c. 28. num. 2. Castrop. l. c. Idque etiam observandum in odiosis, ut Privilegium seu dispensatio ita extendenda sit ad ea, quæ ei ita connexa sunt, ut sine iis effectum habere non possit, Suar. l. c. L. 6. c. 11. num. 10. Sanch. de mat. L. 8. d. 1. num. 9. Bonac. d. 1. q. 3. p. 7. quos citat & sequitur Castrop. l. c. Sic dispensatus ad plura beneficia, dispensatus eo ipso est in residentia utriusque; dispensatus, ut in minore ætate beneficium parochiale habeat, dispensatus quoque est in obligatione assumendi intra annum Sacerdotium.

4. Resp. Quarto: Privilegium in nullius præjudicium cedens latè est interpretandum. c. olim. de V. S. quia est purè beneficium Principis, quòd admittit latam interpretationem. L. beneficium. ff. de Constit. Princip. quia juxta Reg. Juris favores semper sunt ampliandi, & L. hoc modo. ff. de condit. & demonstr. non obstante, quòd concedens privetur per hoc facultate illud idem concedendi alteri, quia is proprià voluntate se privat illà facultate, exercendo suam liberalitatem, sed neque per hoc nocet alijs, sed potiùs prodest, dum hi per hoc incitantur ad simile privilegium promerendum, ita Suar. l. c. c. 27. num. 3. Salas. cit. d. 17. S. 6. n. 44.

5. Resp. Quintò: Privilegium derogans juri communi regulariter est strictè interpretandum. c. sanè. & c. porrò. h. t. tum, qua parte derogat juri